

**Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll särskilda
föreskrifter för ackrediterade laboratorier verksamma inom
teknikområdet oförstörande provning**

**Allmänna råd
till Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter
enligt ovan**

Beslutade den 28 november 2003

Beställning:
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll

SWEDAC
Box 878
501 15 BORÅS

Tel. 033-17 77 00
Fax 033-10 13 92

Hemsida: www.swedac.se

ISSN 1400-4682
Multitryck, Borås

SWEDAC
Box 2231
103 15 STOCKHOLM

Tel. 08-406 83 00
Fax 08-791 89 29

Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll särskilda föreskrifter för ackrediterade laboratorier verksamma inom teknikområdet oförstörande provning

beslutade den 28 november 2003

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) meddelar och beslutar med stöd av 20 § förordningen (1993:1065) om teknisk kontroll följande särskilda föreskrifter och allmänna råd.

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

1 § Dessa föreskrifter anger de särskilda villkor som gäller för laboratorier verksamma inom teknikområdet oförstörande provning och som är ackrediterade av SWEDAC.

Föreskrifterna är ett komplement till SWEDAC:s allmänna föreskrifter för ackrediterade laboratorier.

TEKNISK KOMPETENS

2 § Personal som provar eller bedömer provningsresultat skall uppfylla de krav på erfarenhet, utbildning, examination och certifiering som anges i standarden SS-EN 473 utgåva 2. Andra kvalifikationssystem kan accepteras av SWEDAC efter kompletterande granskning.

3 § Laboratoriet skall inom varje ackrediterat provningsområde ha person med kvalifikationsnivå 3 (enligt kravspecifikation i 2 §). Finns vid laboratoriet mer än en person med kvalifikationsnivå 3 inom en provningsmetod skall en av dessa vara huvudansvarig. Denna person skall ansvara för allt tekniskt arbete inom provningsområdet och skall därför ha kunskap om de aktuella regelverken.

Personens tillgänglighet skall vara anpassad till verksamhetens karaktär och omfattning samt bedömas av SWEDAC i varje enskilt fall.

PROVNINGSRAPPORTER

4 § Provningsrapport skall undertecknas av personal med erforderlig kvalifikationsnivå. Av rapporten skall den använda provningsutrustningens identitet framgå.

ÖVRIGT

5 § Vid ackreditering inom området oförstörande provning, där ytterligare krav ställs på personalens kompetens, skall utbildning, examinering och eventuellt certifiering ske mot dessa krav. Inom vissa områden finns tilläggskrav från föreskrivande myndigheter.

6 § SWEDAC kan, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från dessa föreskrifter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2004, varvid STAFS 1996:7 upphör att gälla.

LARS ETTARP

Roland Jonsson

Allmänna råd till

**Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll särskilda
föreskrifter för ackrediterade laboratorier verksamma inom
teknikområdet oförstörande provning**

Allmänna råd

Bakgrund

Föreskrifterna har utformats så att SWEDAC vid behov skall kunna styrka att det ackrediterade laboratoriet uppfyller internationella krav inom området.

I EA-04/15, Accreditation for Non-Destructive Testing, finns kommentarer och förtydliganden av hur kraven i standarden kan uppfyllas. Dokumentet har översatts till svenska av SWEDAC med beteckningen SWEDAC DOC 03:04.

Till 2 §

Nordtest doc gen 010 utgåva 4 är vägledande för nivå när det gäller utbildning, examinering och certifiering.

Till 5 §

1 Arbetsmiljöverkets (AV) område

Laboratorier som ackrediteras inom detta område skall enligt AV:s föreskrifter ha tredjepartsställning (begreppet tredjepartsställning finns definierat i SS-EN 45020).

Det är nödvändigt att laboratoriet har kompetens för minst tre av de fyra metoderna röntgen-, ultraljud-, magnetpulver- och penetrantprovning, varav en skall vara radiografering. Om den fjärde metoden saknas i ackrediteringen skall denna vid behov kunna tillhandahållas av det ackrediterade laboratoriet enligt reglerna för utnyttjande av underleverantörer enligt SWEDAC:s föreskrifter. Ovanstående kommer att göras till krav i AV:s kommande föreskrifter.

2 Statens kärnkraftinspektions (SKI) område

För sådan oförstörande provning som följer av Statens kärnkraftinspektions föreskrifter kan ackreditering ske för följande områden.

2.1 Tillverknings-, installations- och reparationskontroll

Laboratorier som ackrediteras inom detta område skall enligt SKI:s föreskrifter ha tredjepartsställning (begreppet tredjepartsställning finns definierat i SS-EN 45020).

2.2 Återkommande kontroll med kvalificerade provningssystem

Laboratorier som ackrediteras inom detta område skall enligt SKI:s föreskrifter ha tredjepartsställning (begreppet tredjepartsställning finns definierat i SS-EN 45020).

Förutom de krav som normalt ställs på ackrediterade laboratorier inom området är det nödvändigt att laboratoriet har rutiner som säkerställer att personal och utrustning arbetar inom de gränser som gäller för de kvalificerade provningssystemen.

Vid ackrediteringen är det även av betydelse att laboratoriet redovisat sina rutiner för identifiering, styrning och kontroll av de parametrar som kan tänkas påverka provningsresultatet.

I samband med ackreditering bör laboratoriet redovisa rutiner som säkerställer att all provningspersonal som arbetar med kvalificerade system genomgår regelbundna träningsprogram som bland annat tar hänsyn till de försvärande omständigheter som kan förekomma vid provningar i anläggningar.